
ՎՏՆՏԵՍՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՀԱՄԱՄԻՈՒԹԵՆԱԿԱՆ
ԽՈՐՀՈՒՐԳ

76

ԳՅՈՒՂԱՏՆՏԵՍԱԿԱՆ ԿՈՒԵԿՏԻՎՆԵՐԻ
ՀԱՄԱՄԻՈՒԹԵՆԱԿԱՆ ԱՌԱՋԻՆ ՀԱՄԱԳՈՒՄԱՐԻ
ՎՈՐՈՇՈՒՄՆԵՐԸ

(1—5 Հունիսի 1928 թ.)

ՀՐԵՏԱՐԱԿՈՒԹԵՈՒՆ ԿՎՏՆՏԵՍՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՀԱՄԱՄԻՈՒԹԵՆԱԿԱՆ
ԽՈՐՀՐԳԻ

Յ Ե Ր Ե Վ Ա Ն

1928

---

17 JAN 2010

ԿՈՒՏՆՏԵՍՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՀԱՄԱՄԻՈՒԹԵՆԱԿԱՆ
ԽՈՐՀՈՒՐԳ

338.14.
Գ-688

Այ

ԳՅՈՒՂԱՏՆՏԵՍԱԿԱՆ ԿՈՒԵԿՏԻՎՆԵՐԻ
ՀԱՄԱՄԻՈՒԹԵՆԱԿԱՆ ԱՌԱՋԻՆ ՀԱՄԱԳՈՒՄԱՐԻ
ՎՈՐՈՇՈՒՄՆԵՐԸ

(1—5 Հուլիսի 1928 թ.)

1003
13237

ՀԱՅԳՐԱԴԱՐԱՆԻ I ՏՈՒՐԱՆ
ՊԱՏՎԵՐ 4511
ԳՐԱՆԵՊ. 898 Բ. ՏԻՐԱԹ 1000

ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹՅՈՒՆ ԿՈՒՏՆՏԵՍՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՀԱՄԱՄԻՈՒԹԵՆԱԿԱՆ
ԽՈՐՀՈՒՐԳԻ

Յ Ե Ր Ե Վ Ա Ն

(15736-57)

10 2 MAY 2019

30. 4. 76

ZUSAMMENGESETZT I SMURAN
MUSKEL 4511
91006M. 898 F.   SFRUD 1000

ԲԱՆԱԶԵՎ

ԽՍՀՄ ՄԻՋԱԶԳԱՅԻՆ ՅԵՎ ՆԵՐՔԻՆ ԴՐՈՒԹՅԱՆ
ՄԱՍԻՆ

ԽՍՀՄ ԿԵՆՏՐՈՐԾԿՈՄԻ ՆԱԽԱԳԱՀ
ԸՆԿ. Մ. Ի. ԿԱԼԻՆԻՆԻ ԶԵԿՈՒՑՄԱՆ ԱՌԹԻՎ

Էտեղով ԽՍՀՄ Կենտրոնականի նախագահ ընկ. Մ. Ի. Կալինինի ղեկավարությամբ Կոստանտնույթյունների Համաժողովենական Համալուծարն իր ակտիվ պատրաստականությունն և հայտնում կիրառելու կառավարություն բոլոր ձևանարկումները, վորոնք ուղղված են ղյուղական անտեսություն սոցիալիստական վերակառուցման և աղահամար սոցիալիզմի խաղաղ շինարարությունը, վոր հնարավոր և ԽՍՀՄ վողջ ժողովրդական անտեսություն ինդուստրացումն անշեղ իրականացնելու հիման վրա:

Նկատի առնելով յերկրում հացը և հում նյութերը շատացնելու վճռական անհրաժեշտությունը, Համալուծարը կատարելապես հավանություն և ապրես կուլակների շահագործումը սահմանափակող միջոցների հետ միասին կառավարության ձևանարկում այն միջոցներին, վոր ուղղված են չքավոր-միջակների հիմնական մասնայի անտեսությունների ինտենսիվությունը և արտադրողականությունը բարձրացնելուն:

Կոմունիստական կուսակցության և Սորհրդային իշխանության ղեկավարությունը ղյուղում խոչոր հա-

մայնացված անտեսութեանն և կառուցող կոյնտես-
ութեանն շարժման աշխատակիցներն ամբողջովին
պաշտպանում են Պորճրդային իշխանութեան տարած
խաղաղութեան քաղաքականութեանը և իրենց պոս-
րաստականութեանն են հայտնում վճռական հակա-
հարված տալու մեղ վրա հարձակվելու համար արտա-
սահմանյան կապիտալիստների վորեւէ փորձին :

Կոլտնտեսութեան շարժման աշխատավորներն ի-
րենց լրել հաշիվ են տալիս այն խոշոր և դժվարին
ինքիւրենքի մասին, վոր առաջադրված են իրենց՝ դյու-
ղական անտեսութեանը ինդուստրացման, կոսպերաց-
ման և կոլլեկտիվացման հիմունքներով արժատականու-
րեն վերակառուցելու բնագալառում : Կոլտնտեսութեան
շարժման աշխատավորներից վոչ մեկը և վոչ մի բոսի
չի մոռանում այն դժվարութեանները, վոր բոլորս են
վոչ միայն, դյուղացիական միայնակ անտեսութեան
տեխնիկական հետամնացութեանից, գրադիտութեան
և կրթութեան պակասութեանից, կոլտնտեսութեան
չինարարութեան թերութեաններից և սեփական սխալ-
ներից, այլ նաև դյուղի կուլակային տարբերի դիմա-
դրութեանից, վորոնք քաղաքային նեպմանի հետ միա-
ցած ձգտում են տապալել մեր սոցիալիստական շինա-
րարութեանը :

Այս բոլոր դժվարութեաններն ու արգելքները
հաղթահարվում և պետք և հաղթահարվելի դյուղական
չքաղաքային վրա հենված և միջակի հետ դաշնակ-
ցած պրոլետարիատի դիկտատուրայի պայմաններում :

Կոչ անելով կոլտնտեսութեան շարժման աշխատա-
կիցների ամբողջ բանակին, կոչ անելով վողջ չքաղա-
քային և միջակներին՝ դյուղում խոշոր համայնաց-

ված անտեսութեան կառուցելու համար լարել իրենց
ուժերը, յետանդը և նախաձեռնութեանը, Համագո-
մորը կատարելապես համոզված և սկզբած մեծ դործի
հաջողութեան համար :

Գյուղական միայնակ անտեսութեանները խոշոր
սոցիալիստական արտադրութեան ուղիների վրա դնե-
լով և հնարավոր միայն՝ դյուղի գերակշռող մասային
հանել չքաղաքային ու հետամնացութեան վիճակից և
անտեսական բարելավ գրութեան ստեղծել :

Կեցցե՛ կոմունիստական կուսակցութեանը :

Կեցցե՛ համաշխարհային կոմունան :

ԲԱՆԱԶԵՎ

ԿՈՒՏՆՏԵՍՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՇԱՐԺՄԱՆ ՇԵՐՔԱԿԱՆ
ԽՆԴԻՐՆԵՐԻ ՄԱՍԻՆ

ԸՆԿ. ԸՆԿ. Գ. Ն. ԿՍՄԻՆՍԿՈՒ ՅԵՎ ՅԱ. Ա. ՅԱԿՈՎ.-
ԼԵՎԻ ԶԵԿՈՒՅՈՒՄՆԵՐԻ ԱՌԹԻՎ.

Կոլտնտեսութեաններ շարժման շարժման շարժման
մտածարն ընդդում և, վոր կոմունիստական
կուսակցութեան XV համագումարից հետո ան-
ցած մամանակամիջոցում ուժեղ թափով աճել և
կոլտնտեսութեան շարժմանը : Կուսակցութեան ար-
ձակած լողունը—«Գյուղ գեպի խոշոր, հանրայնա-
ցած անտեսութեան»—լայն արձագանք գտավ դյուղա-
ցիական չքաղաքային մասանների մեջ : Գյուղական
անտեսութեան կոլլեկտիվացման ուժեղացված շար-

Ժումն առաջ է դնում գյուղի սրված դասակարգային պայքարի պայմաններում: Յերկրի մի քանի շրջաններում, առանձնապես՝ ապրանքային անտեսությունը զարգացած շրջաններում, ուր ավելի չէ խորացել գյուղի շերտավորման պրոցեսը, կուլակութային փորձեց խորտակել Խորհրդային իշխանության անտեսական շինարարության ծրագրերը: Նա ցույց ավելի իրեն հացամթերման ժամանակ, սպառնալով տասպալել հացամթերման կամպանիան: Նա կատաղի ագրոսոցիակներ տանում ինքնահարկման դասակարգային դժի դեմ: Յե՛վ նա վճռական պայքար է մղում ընդդեմ գյուղական անտեսության կոլլեկտիվացման:

Կոլտնտեսութայինների Համամիութենական Համագումարն ընդգծում է, վոր մաս-մաս յեղած մանր և մանրագույն գյուղացիական անտեսութայինների մասնատյական արտադրական կոոպերացումը՝ գյուղական հիմնական մասսայի—չքաղութային և միջակների համար՝ հանդիսանում է չքաղութայինից, ագրոսութայինից և տարրերի դեմ սուրկոթյունից դուրս գալու միակ և ճիշտ ուղին: Պետական խոշոր հողագործութային (խորհրդային անտեսութային) շինարարութային հետ միասին, անհրաժեշտ է ավելի ընդարձակել մանր և մանրագույն գյուղացիական անտեսութայինները խոշոր հանրային անտեսութայինների, և ամենից առաջ՝ հողի հանրային մշակման ընկերութայինների, արտերների և կոմունաների մեջ միավորելու գործը: Միայն այդ ճանապարհով է հնարավոր բարձրացնելու գյուղացիական անտեսութային արտադրողական ուժերը և բարելավել գյուղական աշխատավորական մասնաների դրութայինը:

Իրա հետ միասին, կոլլեկտիվացումը հանդիսանում է՝ գյուղի կապիտալիստական տարրերը վերջնականապես վոյնչացնելու և գյուղացիական աշխատավորական մասնաներին կապիտալի շահագործումից ամբողջովին ազատելու կարևորագույն ուղին:

Համագումարը խորապես համոզված է, վոր գյուղական անտեսութային կոլլեկտիվացման համար տարվող պայքարում է՛լ ավելի կամրապնդվի պրոլետարիատի և գյուղական չքավորութային դաշինքը միջակ գյուղացիութային հետ: Համագումարը գյուղական չքավորութային և միջակներին կո՛չ է անում համախմբվելու կոլլեկտիվացման դրոշի տակ և վճռական հակահարված տալ գյուղի սոցիալիստական վերակառուցման մեծ գործը խանգարելու համար կուլակութային կողմից հայտնաբերված փորձերին:

Կոլլեկտիվացման գործը պետք է դառնա տասնյակ միլիոնավոր գյուղացիութային գործը: Վուչ միայն սոստիավոր գյուղացիների առանձին խմբերը պետք է անցնեն գյուղական անտեսութայինը վարելու կոլլեկտիվ ձևին, այլև ամենալայն գյուղացիական մասնաները պետք է դրեկ չարժևումով առաջ ընթանան՝ համայնացնելու իրենց անտեսութայինը: Վուչ միայն միավորներ և տասնյակ անտեսութայիններ, այլ հարյուրավոր անտեսութայիններ—ամբողջ գյուղեր և ավաններ պետք է միանան՝ միացած անտեսութային վարելու համար:

Համագումարը մասնանշում է՝ վորպես կարևորագույն թերութային ժամանակակից կոլտնտեսութային շարժման ստորաբեկում չնչին քանակությամբ հողամասերով բաղմամբ մանր կոլտնտեսութայինները կազմակերպումը, քանի վոր հողի փոքր տարածութայինը

հնարավորութիւնն չի տալիս ոգտագործելու բարդ գյուղատնտեսական մեքենաներ (տրակտորներ, բարդ կալիքներ և այլն) : Համազումարն ամենայն վճռականութեամբ ընդգծում է, վոր խիստ անհրաժեշտ է ձեռնարկել բոլոր միջոցները կազմակերպելու իրականացնելու խոշոր կոլտնտեսութիւններ և խոշորացնելու ներկայումս գոյութիւն ունեցողները, սակայն անթույլատրելի համարել վարչականորեն արգելք հանդիսանալու չքավոր-միջակներին մանր կոլլեկտիվ տնտեսութիւններ կազմակերպելուն :

Դրան համապատասխան, Համագումարը գտնում է, վոր հողային մարմինները պետք է ավելի ուժեղացնեն կոլլեկտիվացման աջակցելու և կոլտնտեսութիւնների շինարարութեան ղեկավարման աշխատանքները :

Հողային մարմինների և կոտպերացիայի բոլոր ձեռնարկումները պետք է տարեկան այն հաշիվով, վորպէսզի գրանք ամենամեծ չափով ոժտնդակեն հետագայում ավելի զարգացնելու գյուղական տնտեսութեան կորիկտիվացումը, ամբասնդելու և վորակապես լավացնելու ներկայումս յեղած և նոր կադմակերպվող կոլտնտեսութիւններն ու գրանցում ձիշտ կազմակերպելու գյուղատնտեսական արտադրութիւնը :

Համագումարը կոչ է անում կոլլեկտիվ հողագործութեան բոլոր կազմակերպիչներին անդադար աշխատել՝ գյուղացիական ել ավելի խոշոր մասսաներ կոլտնտեսութիւններում համախմբելու համար :

Սոչոր կոլտնտեսութիւններ կազմակերպելու, յեղածներն ամբասնդելու, կոլտնտեսութիւնների շինարարութեան գործում ծրագիր մտցնելու, ինչպէս և

պարզ արտադրական միութիւնները կալտնտեսութիւնների տիպի կազմակերպութիւններ զարձնելու և կոլտնտեսութիւն . կալտնութեան բարձրացման նպատակով պայմաններ ստեղծելու համար անհրաժեշտ է . —

1. Սոչոր չափով ուժեղացնել կոլտնտեսութիւններին բարդ մեքենաներ, տրակտորներ, պահեստի մասեր և այլն մատակարարելու գործը, ձգտելով՝ գյուղատնտեսական մեքենայնարարութեան հետագա զարգացման, — առաջին հերթին տրակտորների շինարարութեան, ամեն կերպ լավացնելու արտադրվող գյուղատնտեսական մեքենաների վորակը և գրանց ստանդարտիզացիան :

2. Ուժեղացնել բոլոր կոլտնտեսութիւնների վարկավորումը, խիստ ծրագրի մտցնել վարկերի բաշխման մեջ, առաջին հերթին բաշխարարելով այն կոլտնտեսութիւններին, վորոնք կարող են այդ վարկերն ավելի ունցիտնալ կերպով ոգտագործել իրենց տնտեսութեան մեջ՝ ավելի խոշոր տնտեսական արգյուներն ստանալով :

3. Զարգացնել խոշոր կոլտնտեսութիւններին կից վերամշակող ձեռնարկութիւնների շինարարութիւնը, ինչպէս և ավարտել մոտ ապագայում կոլտնտեսութիւններին հանձնելու նրանց չրջանում յեղած ու տրտեսապէս նրանց հակվող ձեռնարկութիւնները (աղացներ, ձալարաղացներ և այլն) :

4. Զգտել խոշորացնելու գոյութիւն ունցող կոլտնտեսութիւններն՝ նոր գյուղացիական տնտեսութիւններ ներգրավելու, ինչպէս և հարեան մանր կոլտնտեսութիւնները համախմբելով ավելի գորեղ կոլտնտեսութիւններ ստեղծելու միջոցով (մասնալորա-

պէս այլ նպատակին սպասգործել խմբակային միութ-
յունները կազմակերպութեամբ (յուն) :

5. Ոժտնակերպութեամբ խոշոր կոլեկտիվ անտեսութեան-
ներին՝ նրանց անհրաժեշտ մեքենաներ և գործիքներ մա-
տակարարելով, զրա հետ միասին՝ նոր կազմակերպու-
թեամբ կոլեկտիվ անտեսութեանները և արտադրական ըն-
կերութեանները կարիքները բավարարելու, ինչպէս և
ամբողջ գյուղեր անտեսութեան կոլեկտիվ ձեռն անց-
նելուն նախապատրաստելու համար, — անհրաժեշտ է,
վոր գյուղատնտեսական կոոպերացիաները (տնայնա-
գործական միութեանները, խոշոր կոլտնտեսութեան-
ները, հատուկ կոոպերատիվները, գյուղատնտեսական
վարկային ընկերութեանները) և խորհրդային անտե-
սութեանները կողմից կազմակերպվին արակոորային
կայաններ՝ բարդ գյուղատնտեսական մեքենաներով :

Տրակտորները կայանները և մեքենաները վարձակա-
յանները աշխատանքները հիմքում պետք է դրվին՝ մեքե-
նաները վարձով տալը միացնել ազրո-արտադրական և
կազմակերպչական-տեխնիքական մի շարք ձեռնար-
կումներին, վորոնք ուղղված են կոլտնտեսութեանները
անտեսութեան վերակառուցման և ապահովելու բարդ
մեքենաները գործադրման ավելի մեծ շահավետու-
թեամբ :

6. Անհրաժեշտ է հողաշինարարութեան անցկաց-
նել այն հաշիվով, վորպէսզի հողաշինարարութեան յեն-
թարկիւղ համայնքները և նոր կազմակերպվող շրջան-
ներն իրենց հողերը տարածութեամբ պիտանի լինեն
ավելի շրջանում համայնացված խոշոր գյուղացիական
անտեսութեան ցարդացման համար : Խնդրել հանրակե-
տական հոգով կոմսաներին սահմանել հողային հա-

մայնքները այնպիսի նպատակահարմար չափեր, վորոնք
հնարավորութեամբ կտան ապահովելու գյուղատնտե-
սական խոշոր մեքենաները անթերի գործադրումը :

7. Անչեղորեն կենտոգործել խոշոր կոլտնտեսու-
թեաններ կազմակերպելու խնդիրը՝ նոր հողերում բը-
նակութեան և վերարտադրութեան հատաստելու, ինչ-
պէս և յերաչափ յենթակա և կենտոնական-Սեհողային
շրջաններում գյուղական անտեսութեանը վերակազմե-
լու միջոցին :

Մանր ապրանքարտադրող գյուղացիները մասնաու-
թեամբ անտեսութեանները խոշոր համայնական անտեսու-
թեան անցնելը կնայված է մի շարք գծով անտեսութեանները
հետ, վորոնք բոլորում են միայնակ անտեսութեանները
մասնագործ սեփականատիրական ձգտումների անշար-
ժութեանից և գյուղական անտեսութեան ցածր տեխնի-
կայից : Գյուղացիական միլիտնտիւոր մասսաներին իրա-
կանապէս կոլտնտեսութեան շարժման մեջ քաշելու նը-
պատակով, Համագումարն ուշադրութեան է հրավը-
րում արտադրական կոոպերացման պարզ ձեւերը ավելի
լրիվ ոգտագործման անհրաժեշտութեան վրա, սակայն
այն պայմանով, վորպէսզի ապահովվի դրանց աստի-
ճանարար փոխանցումը կոլտնտեսութեան միութեան-
ները ավելի բարձր ձեւերին՝ տեխնիկական կահավորու-
մը յավանելու, ազրո-արտադրական սպասարկումն
ուժեղացնելու, համայնական կապիտալներ կուտակե-
լու և այլ ճանապարհով :

Պարզ արտադրական միութեանները, առանձնա-
պէս մեքենատոգտագործման ընկերութեանները արագ
աճումը, պետք է ամեն կերպ ոգտագործվի՝ դրանցում

Համախմբված գյուղացիությունը միասնականորեն հողի մշակման անցնելու համար (տրակտորով հողը հերկելը՝ վերացնելով հողասահմանը և անցնելով համայնական սերմնափոխության, միասին ցանելը, կախելը, համայնական շենքեր, այն է՝ դոմեր, դարմանանոցներ, բնակարաններ կառուցելն և այլն) :

Համագումարը նվաճում է համարում այն գեպքերը, վոր Խորհրդային մարմինների ակտիվ մասնակցութամբ ամբողջ գյուղեր անցել են գյուղատնտեսական ասանձին ճյուղերն աստիճանաբար համայնացնելուն (Մոսկվայի նահանգի և Ուկրայինայի փորձերը), ինչպես և այն յերեսութը, վոր միայնակ գյուղական տրեստեսություններն անցել են իրենց արտադրությունն անմիջականորեն ավելի լայն համայնացնելու, այն է՝ կոմունաների և արտերների (Ուրալի և Սիբիրի փորձերը) :

Դրա հետ միասին Համագումարը մասնանշում է՝ գյուղացիական տնտեսությունները կոոպերատիվ-կոլեկտիվ սկզբունքով կազմակերպելու գործում խորհրդային տնտեսությունների և խոշոր կոլանտեսությունների կարևոր դերը, և մասնավորապես տրակտորային բազաներ կազմակերպելու դրական փորձը և այլն :

Գյուղացիության արտադրական կոոպերացման և գյուղատնտեսական մթերքների ավելացման համար աստիճանաբար ավելի գորեղ գեներ է հանդիսանում այն պայմանագրումը (կոնտրակտացիան), վորը կիրառում են՝ թե սոցիալիստական արդյունաբերության ու հողային մարմինները կոոպերացիայի միջոցով և թե ինքը՝ կոոպերացիան :

Համագումարը հիշատակում է չաքարի արդյունա-

բերության և ճակնդեղային կոոպերացիայի կողմից «յգ ուղղութամբ, իսկ վերջերս նաև Հացկենտրոնի (Хлебцентр) կողմից հացահատիկի ընտիր կուլտուրաների պայմանագրման բնագավառում կատարած վորոշ նվաճումները : Անհրաժեշտ է կոոպերացիայի և գյուղատնտեսական արդյունաբերության միջոցով պայմանագրման մեթոդերը տարածել մյուս բոլոր գյուղատնտեսական արտադրանքի տեխնիքական կամ հում նյութների (ճակնդեղ, ծխախոտ, բամբակ, բուրդ, կաշի, կարտոֆիլ) և հացահատիկի վրա (ցորեն, գարի, ստրեկան) :

Պայմանագրման վերաբերյալ ձեռնարկումները (ավանսներ, գործիքների մատակարարում, աղբուրտագրական սպասարկում և այլն) կիրառելու միջոցին կենսազործելով դասակարգային գիծը, ոգնելով չքավորներին և արտադրական հիմունքով կազմակերպելով չքավոր-միջակ մասսաները, — անհրաժեշտ է պայմանագրման պարկտիկայի զարգացումն ավելի մեծ չափով ոգտագործել գյուղատնտեսության կոլեկտիվացման նպատակներին : Մասնավորապես անհրաժեշտ է մշակել յերկարատե պայմանագրման հարցը և դրա իրականացնելը կապել արտադրական-կոոպերացման յենթարկված գյուղական տնտեսությունների յերկարատե վարկավորման հետ :

Համագումարն ուշադրություն է հրավիրում գյուղատնտեսական մթերքներ մշակող գյուղկոոպերատիվ ինդուստրիայի (յուղի գործարաններ, կտավատի, կարտոֆիլ մաքրող ձեռնարկություններ) աճող դերի վրա : Գյուղատնտեսական արդյունաբերության կազմակերպող դերը ավելի ու ավելի յե խորացնում գյուղացիա-

կան արտադրութեան մեջ խոշոր տնտեսութեան մեթոդները և ոժանդակում է գյուղացիութեան արտադրական կոոպերացիան գործին :

Գյուղատնտեսական արդյունաբերական ձեռնարկութեաններէ կազմակերպումը պետք է առաջին հերթին և հնարին չափ լրիվ կերպով կիրառվի կոյնտեսութեաններում, առանձնապէս խոշորներում : Կոյնտեսութեանները, ինչպէս և խորհրդային տնտեսութեանները, շրջակա գյուղացիական բնակչութեան հետ միասին պետք է գյուղատնտեսական մթերքներ վերամշակող ձեռնարկութեաններ կազմակերպելու նախաձեռնողը հանդիսանան :

Վոլջոնսկոյ կոյնտեսութեաններէ վարկավորման առթիվ կատարութեան ձեռնարկումները, Համագումարն ընդգծում է, վոր արտադրական կոոպերացիան հզոր աճումը հնարավոր է միայն հենց գյուղացու միջոցներէ ավելի լայն ներգրավումով (ավանդներ և փայեր, վերամշակման ձեռնարկութեաններ կառուցելու և մեքենաներ ձեռք բերելու համար մուծումներ և այլն) :

Հիշատակելով ներկա տարում կոյնտեսութեաններին հատկացված գումարներէ նշանակալից աճումը և կոյնտեսութեան շարժման ու ընդարձակման համար կատարութեան ձեռնարկումներէ ընդլայնումը, Համագումարն առաջարկում է Կոյնտեսակենտրոններին ազատութիւ կատարութեան կողմից տրամադրվող միջոցներէ լրիվ և ժամանակին ոգտագործելը, մանավանդ՝ գարնանուցանի և աշնանուցանի կամպանիաներէ միջոցին :

Վարկավորման գործում ծրագրայնութեան մտցնելու նպատակով, անհրաժեշտ է կոյնտեսութեաններէ վարկավորման տարեկան ծրագիր կազմում ու իրակախացում սահմանել, հիմնվելով գյուղատնտեսական վարկավորման սխեմաի հետ համաձայնեցված Կոյնտեսակենտրոնի արտադրական ծրագրի վրա : Ծրագրեր կազմելու և կատարելու միջոցին գյուղվարկի և Կոյնտեսակենտրոններէ միջև առաջացող տարաձայնութեանները պետք է լուծվեն համապատասխան կառավարական մարմիններէ կողմից :

Համագումարը պարտավորեցուցիչ է համարում տրամադրվող վարկերի ծրագիրը քննութեան առնելու կոյնտեսութեան անդամներէ ընդհանուր ժողովներում, կոյնտեսութեան ղեկավարներէ առաջարկները խիստ գնահատման ու քննադատութեան յենթարկելու, ինկատի ունենալով, վոր յուրաքանչյուր կոյնտեսութեան պարտավոր է ազատութիւ հատկացվող միջոցներէ ձիւտ, լրիվ և նպատակահարմար ոգտագործումը :

Պետք է ձգտել, վոր գյուղատնտեսական կոոպերացիան ավելի լրիվ կերպով վաճառահանի կոյնտեսութեաններէ մթերքները, ինչպէս և մատակարարի վերջիններէս՝ կոյնտեսակենտրոններէ և գյուղատնտեսական կոոպերատիվ կենտրոններէ միջև հատուկ հիմնական պայմանագրեր կնքելու կարգով : Համաձայնութեան հիմունքներով կոյնտեսութեանները և նրանց մութեանները հատուկ պայմանագրեր են կնքում գյուղվարկային ընկերութեաններէ, հատուկ ընկերութեաններէ և կոոպերացիայի համապատասխան մութեաններէ հետ : Այդ համաձայնութեաններէ և պայմանա-

դրերի մեջ պետք է նախատեսվեն, վոր կորստեստ-
թյուններն պարտավոր են հանձնելու իրենց մթերքնե-
րը, ինչպես և պետք է նախատեսվեն այդ մթերքների
ավելի ուղտավետ գներ:

Կորստեստթյունների դարպացման ամենախարեւոր
պայմանը հանդիսանում է արեղն գոյություն ունեցող
և նոր կազմակերպվող կորստեստթյուններում շտապ
հոգաշինարարություն անցկացնելը:

Համամիութենական Համագումարը հողային մար-
միկներին հատուկ ուշադրությունն է հրավիրում այդ
հարցի առթիվ, և կոլեկտիվ հողագործության հետա-
յա դարձացման համար բարենպաստ պայմաններ ստեղ-
ծելու նպատակով Համագումարն անհրաժեշտ է հա-
մարում. նախ՝ կազմակերպել այնպիսի հողամասեր,
վորոնք հնարավորություն կտան առանց արգեն կա-
տարված հողաշինարարության բեկման անցնելու արն-
ատեսթյան կոլեկտիվ ձևերին (խոշոր ավաններ և
այլն), յերկրորդ՝ թեթևացնել կազմակերպված կոլեկ-
տիվներին հողային համայնքներից առանձնանալու
ուղաբանները, յերրորդ՝ ստեղծել կորստեստթյուն-
ներում հենց հողուղադործման վճռական կայունու-
թյուն, ամենևին թույլ չտալով, վոր պետհողուղյքերի
հողերում կազմակերպված կորստեստթյուններից հե-
ռացող անդամներին հող արվի, այլ թույլ տալ միայն
չնչապատկան հողերում կազմակերպված կորստեստ-
թյունների անդամներին հողեր տալը, միայն այնպիսի
պայմաններով, վորոնք չեն խախտի կորստեստթյան
կանոնավոր վարումը: Կորստեստթյունը լիկվիդա-
ցիայի յենթարկվելու դեպքում, պետական հող. գույքե-

րի կազմից յեղած հողերը անցնում են կորստեստակա-
հատուկ ֆոնդին՝ այդ հողերը նոր կոլեկտիվ տնտեսու-
թյուններ կազմակերպելու նպատակին ուղադործելու
համար:

Համագումարը հիշատակում է, վոր բախարար չի
յեղել կորստեստթ. շարժման վերաբերյալ կոպերա-
տիվ և հողային որգանների, ինչպես և կուսակցական
կազմակերպությունների ղեկավարությունը: Կորստե-
տեստթյան շարժումը գեւ նշանակալից չափով ընթա-
նում է տարրերայնորեն: Գյուղացիության արտադրա-
կան կոոպերացման սպասարկելու գործում կոոպերա-
տիվ և խորհրդային մարմինների հետ մնալը բացա-
յրվում է մեծ քանակութեամբ «վաչրի» և կեզմ կո-
տնտեսությունների գոյութեամբ: Քիչ չեն յեղել կո-
յալության կոպից կորստեստթյուններն ուղադործե-
լու դեպքեր՝ պետությունից նպաստ և արանտություն
ստանալու, ինչպես և կուլակային-կապիտալիստական
կուսակումները քողարկելու համար: Նկատված են նաև
կորստեստթյունները շրջակա գյուղացիներից սահ-
մանադժամ ու փակված միությունների վերածվելու,
ինչպես վարձու աշխատանքի շահագործման, նույնպես
և առանձին կորստեստթյուններ մասնավոր կապիտալի
հետ շարկապվելու դեպքեր (մթերքները մասնավոր ա-
ռևտրականներին վաճառել և այլն):

Համագումարը կոչ է անում վճռական պայքար
մղել կորստեստթ. շարժման մեջ նկատված բոլոր տե-
սակի կապիտալիստական ձգտումների դեմ:

Համագումարը Կորստակենարանների ուշադրու-
թյունն է հրավիրում շարունակաբար նպաստակա

1003
13937

15236-57

լու կոչանտեսութիւնների ձևերն ի շարն գործադրելու
հնարաւորութիւնը, վոր կարող է առաջանալ տնտե-
սութիւնների այս կամ այն խմբակների ձգտումներից,
վոր նպատակ ունեն կոլտնտեսութիւններին արվամ ա-
ռաւելութիւններն ու արտոնութիւններն սպասադոր-
ծել հետագայում փաստորեն մասնատուելու և տնտեսու-
թյան առանձնացման համար: Անհրաժեշտ է նաև նա-
խադուռացնել այն շար դիտաւորութիւնից, վոր կա-
րող է առաջանալ համայնքից անջատուելու պայմաննե-
րը հեշտանալուց, այնչափ, վորչափ այդ հանգաման-
քը համայնքի անդամների առանձին խմբակների կող-
մից կարող է սպասագործուիլ անջատուելու և փոքր տնտե-
սութիւն վարելու նպատակով: Այդ սպասաւորով հոգա-
լին համայնքներից կոլեկտիւներ կազմակերպելիս, կոլ-
տնտեկենտրոնները պետք է հատուկ ուշադրութիւն
գործեն, վորպեսզի կազմակերպուեն բացառապես այն-
պիսի կոլեկտիւներ, վորոնք ունեն վորոշ կենսունակու-
թիւն և վորոշ յերաշխիք են ապլես՝ հետագայում պար-
զանալու և բարձր կոլեկտիւ ձևին անցնելու համար:

Համագումարը սարտաւորեցնում է կոլտնտեսու-
թիւններին հացը և գյուղատնտեսական այլ մթերքները
ամբողջովին կոոպերատիւ և պետական կազմակերպու-
թիւններին տալու:

Համագումարը հիշատակում է կոլտնտեսութիւն
չարժման մեջ նկատուամ գաղափարական հիւանդագի-
թեքումները, վոր արտահայտուում են կոլեկտիւացման
գործը կոոպերացման գործին հակադրելու ձգտումով:
Այդ թեքումների աղբյուրը հանդիսանում է այն, վոր
մի շարք կոոպերատիւ կազմակերպութիւններ ուշա-

գրութիւն շին գարձնում կոլեկտիւացման գործին:
Անհրաժեշտ է վճռականապես գյուղատնտեսական կոո-
պերացիայի վողջ սիստեմը թեքել դեպի արտադրական
կոոպերացման ղեկաւարելու և ոժանդակելու կողմը:
Համագումարը վորպես վնասակար յերույթ գատա-
պարտում է կոոպերացման գործը կոլեկտիւացման
գործին հակադրելու վորեւ թեքում, վորովհետև գյու-
ղական տնտեսութիւն մասսայական կոլեկտիւացումը
հանդիսանում է կենինի բնդհանուր կոոպերացման ծրա-
դրի անխղելի մասը:

Համագումարը նույնպես անհրաժեշտ է համարում՝
խորհուրդների, առանձնապես հոգայլին մարմինների,
հոգադուրկների կամիտների, գյուղփոխողկոմների,
Համհոգանաւորութիւն և այլ կազմակերպութիւննե-
րի ակտիւ մասնակցութիւնը գյուղական տնտեսութիւն
կոոպերացման գործին:

Սորհուրդները պետք է ավելի ու ավելի հանդիսա-
նան արտադրական կոոպերացման բոլոր ձևերի մեջ
գյուղացիութիւն համախմբելու գործի կազմակերպիչ-
ներ ու նախաձեռնողներ և խրախուսեն տեղական բյու-
ջեկից միջոցներ հատկացնելու, ինչպես և գյուղացիու-
թիւն համաձայնութիւն քննահարկման կարգով հա-
վարվամ գումարներն այլ նպատակին տրամադրելու
միջոցով:

Համագումարը դրա հետ միասին շեշտում է այն
խոշոր գերը, վոր կոլտնտեսութիւն շինարարութիւն
գործում ունի կատարելու բանվորական հասարակալ-
նութիւնը՝ հանձինս արժաւորութիւնների և բանվորա-
կան շեֆական կազմակերպութիւնների:

Համագումարը կոլանտեսության շարժման թերություններէր պեկն եւ համարում է այն, վոր դեռ լատարակությունը շատ թույլ չափով է ներդրաված կոլանտեսության ակտիվի շարքերը և անհրաժեշտ է գտնում, վոր կոլանտեսությունները մշակեն ու կիրառեն համադրատասան գործնական միջոցներ՝ բարակության արտադրական կոտլերացումն ամեն կերպ ուժեղացնելու համար:

Կոլանտեսությունների շարժման հաջողությունների առանձնագրես կարևոր նախապայմանը Համագումարը համարում է կուսկազմակերպությունների զեկաւարության ուժեղացումը:

II.

Հեշտակելով կոլանտեսությունների վորոչակի տնտեսական նվաճումները, այն է՝ ապրանքայնության և բերքատուության բարձրացումը, աշխատանքի արտադրողականության ու յեկամուտի աճումը և այլն, — Համագումարն այդ նվաճումները գտնում է ասկտիւն անրավարար և անհրաժեշտ է համարում՝ ձգտելու կոլանտեսությունների արտադրական մասնադիտացման, խոչոր ծրագրայնություն մտցնելու շինարարության և առաջին հերթին խոչոր կոլանտեսություններ ստեղծելու գործում:

Անհրաժեշտ է կոլանտեսությունների շինարարությունն ավելի մեծ չափով համաձայնեցնել տվյալ շրջանի պայմանների հետ, նախապես վորոչելով տվյալ խմբի կոլանտեսություն. տիպը և ուղղությունը (հայարույսերի, անասնապահական, տեխնիկական կուլտուրաների արտադրություն և այլն):

Համագումարն առաջարկում է ներկա շրջանում հատուկ ուշադրություն դարձնել հացարույսերի ուղղության խոչոր կոլանտեսությունների շինարարության, այդ նպատակի համար անհրաժեշտ չափով ողտադործելով նոր հողերում բնակություն հաստատելու ձեւնարկումները:

Նկատի առնելով կոլանտեսությունների արտադրության, աշխատանքի և կապիտալակուտակման կազմակերպման հարցի բարդությունն ու խիստ կարևորությունը, Համագումարն առաջարկում է կոլանտեսություններին այդ հարցերի լուծման միջոցին առաջնորդվել հետևյալ ցուցմունքներով:

1. Ամեն կերպ ուժեղացնել, համաձայն ընդունված կանոնադրության, արտադրության միջոցները, աշխատանքի և հողի կուլեկտիվ ողտադործման համայնացումը: Հողը համայնորեն մշակող ընկերությունները պետք է դաշտավարության մեջ համայնացնեն հողողտադործումը, գյուղատնտեսական խոչոր մեքենաները և իրենց անդամների աշխատանքը: Գյուղատնտեսական արտելները պետք է համայնացնեն հողողտադործումը, անշունչ լինկեստարը, բանվոր անասունը և իրենց անդամների աշխատանքը: Կոմունաները պետք է համայնացնեն հողողտադործումը, շենքերն ու շնչավոր ինվենտարը և իրենց անդամների լրիվ աշխատանքը: Համայնացված արտադրական միջոցների աճումը պետք է կատարվի՝ ի հաշիվ՝ փայլավճարների, ավանդների և հատուկ մուծումների ավելացման, վարկով ձեռք բերված բոլոր մեքենաները, գործիքները, անշունչ և շնչավոր ինվենտարը համաձայնեցված արտադրական մի-

Տոցները մեջ մտցնելու, ինչպես և ի հաշիվ անտեսու-
թյան յեկամուսններից արված մասսահանման ու ամուր-
աբիզացիոն ծախքերի:

2. Համայնացված կապիտալներից պետք է կազմա-
կերպվեն անբաժանելի ֆոնդեր, վորոնք գոյանալու յեն
ի հաշիվ՝ կոլանտեսության անբաժանելի ֆոնդին հաս-
կացված պետական գույքի, անվերադարձ հատկացում-
ների և այլ մուծումների, ինչպես և ի հաշիվ կոլանտե-
սության յեկամուսնների մասսահանման: Անբաժանելի
ֆոնդերը մնում են կոլանտեսության լրիվ անորինման
տակ՝ նրա գոյության ամբողջ ժամանակամիջոցում:
Կորանտեսության լիկվիդացիայի պեպքում հիշված
ֆոնդը հանձնվում է կոլանտեսութ. միությունների
որամազրության տակ յեղած կոլանտեսությունների
ընդհանուր ֆոնդին:

3. Համայնացված կապիտալի և դրա անբաժա-
նելի մասի աճմանն ամեն կերպ նպաստելու խնդրին հա-
մապատասխան պետք է կառուցել և կոլանտեսության
անտեսական ծրագրերը:

Տեսեսության ընդհանուր յեկամուտը բաշխելու
միջոցին, առաջին հերթին պետք է ամբողջապես սպա-
հովվեն պետական, կոոպերատիվ և այլ հասարակա-
կան կոնվուկտիվություններին ունեցած, ինչպես և վե-
րանորոգման, կառուցման և արագորական միջոցներ
ձեռք բերելու համար կոլանտեսության հերթական վը-
ճարումներն ու պարտքերը: Յեկամուտի մնացած մասը
պետք է ոգտագործվի աշխատանքի վարձադրման և կոլ-
անտեսությունների կուլտուրական-հասարակական ձեռ-
նարկումներ, անբաժանելի, պահեստի ու հատուկ դրա-
մագրությունների համար:

4. Գյուղացիության սակավագուր մասի համար
կոլանտեսությունների մեջ մտնելը հեշտացնելու նպա-
տակով, անհրաժեշտ և ուժեղացնել չքավորության կոո-
պերացման ֆոնդերի, նույնպես և գյուղատնտեսական
վարկի սխեմեի ընդհանուր միջոցների և առաջին հեր-
թին չքավորության վարկավորման ֆոնդի ոգտագոր-
ծումը՝ չքավորության փոխարեն փոխեր կամ դրանց
մի մասը մուծելու ճանապարհով:

Փայի մուծման համար չքավորության արված փո-
խառության վարկի մարումը պետք է կոլանտեսու-
թյունների կողմից կատարվի ժամկետներով, փարկ
ստացած չքավոր տնտեսության հասանելիք յեկամտի
մի մասը պահելու միջոցով: Կոլանտեսությունից չքա-
վորը հեռանալու պեպքում, չվճարված մասը չի տըր-
վում:

Միաժամանակ պետք է կերտուել փայլ մուծելու
համար կոլանտեսության մեջ նոր մտնող չքավոր ան-
դամներին ժամկետ տալը:

Հիշատակելով, վոր շատ թույլ է կանացից գլխա-
վորվող գյուղացիական չքավոր տնտեսությունների
ներգրավումը կոլանտեսության մեջ, առանձին ուշադ-
րություն դարձնել այդ տնտեսությունները կորանտե-
սության մեջ ներգրավելու գործին:

5. Հիշատակելով առանձին կոլանտեսություննե-
րում տեղի ունեցած վարձու աշխատանքի շահագործ-
ման դեպքերը, Համագումարը մատնանչում է, վոր
կոլանտեսություններում, վորպես կանոն, աշխատան-
քը պետք է կատարվի անդամների ուժերով: Վարձու
բանվորական ուժի գործադրումը թույլատրվում է

միայն մասնագետների և ժամանակավորապես հրավիրված վորակավորյալ բանվորների նկատմամբ, յեթև սեղոնային ավելի յետուն աշխատանքների ընթացքում չկան այդպիսի ուժեր, — սակայն կոլանտեսութ. վերագաս մարմինների հսկողությամբ և ընդհանուր աշխատավորական սրկնադրական պահանջներին հետևելով: Անդամները աշխատանքի վարձատրությունը պետք է կատարվի համաձայն սպասված աշխատանքի, — դրա վորակը հաշվի առնելով, հավասար աշխատանքի համար հավասար վարձագրելու սկզբունքին հետևելով և մանկական ու կանանց աշխատանքի պաշտպանության տարրական պահանջները կատարելով:

6. Կոլանտեսությունները պետք է անտեսության յեկամուտից վորոշ տակոս հատկացնելու միջոցով ընդարձակեն մանուկներին և անաշխատունակներին ապահովելու, ինչպես և կրթական-հասարակական հիմնարկներ (ճաշարան, մսուր, ախումբ) կազմակերպելու ձեռնարկումները, ըստ վորում հաշվի առնելով իրենց անտեսական հարավորությունները: Կոլանտեսությունները մանուկներին ու անաշխատունակներին ապահովելու և հասարակական-կրթական նախաձեռնումների գործում պետք է ավելի կազվեն սոցիալական ապահովության, սոսոջապահության և ժողովրդական կրթության մարմինների, նույնպես և սպասողական կապերացիայի ընդհանուր ձեռնարկումների հետ:

Սոշոր նշանակության տարով կոլանտեսությունների կրթական-կենցաղային դրության, Համագումարը պարտավորեցնում և կոլանտեսությունների շարժման զեկավարներին և կոլանտեսութ. կազմակերպիչ-

ներին ձգակ կոլանտեսությունները վերածելու քաղկրթական աշխատանքների կենտրոնների, — կուսակցական և կամյերիտական բջիջների աշխատանքներն ևլ ավելի լավ գնելու, և ընդհանրապես, քաղկրթական աշխատանքները ընդարձակելու միջոցով:

Կոլանտեսությունները պետք է գասնան վոչ միայն նոր անտեսության, այլ և նոր կենցաղի սրինակներ:

Այդ նպատակներով պետք է ստաջին հերթին փորձացուցադրական դարձնել այն լավագույն կամունաները, վորոնք ցուցահանել են վոչ միայն արտագրական, այլ նաև կենցաղային (հանրային սնունդի և յերխաների գատտիարակության կազմակերպում, հետամնաց անդամների կրթական մակարդակի բարձրացում, կանանց աշխատանքի թեթևացում և այլն) նվաճումներ:

Համագումարը հանձնարարում և Կոլանտեսություններին միջոցներ ձեռք առնել կոլանտեսություններում տարածելու սաղիս և կինս, ամեն կերպ ձգակ սաղիսն սպասարձելու կույա-կրթական ու սկրո-արտագրական նպատակների համար և այդ աշխատանքն ապահովել անհրաժեշտ նյութական միջոցներով:

7. Հաշվի առնելով, վոր յոշոր գյոյգատնտեսական արտագրություն ստեղծելը հիմնվում և կոլանտեսությունների բնակարանային շինարարության վրա, և նկատի ունենալով կոլանտեսություններին անհրաժեշտ շենքերով ապահովելու անբավարար դրությունը, Համագումարը հանձնարարում և Կոլանտեսություններին և Հոգժողովմասներին ուժեղացնել կոլանտեսություններում բնակելի և անտեսական շենքերի շինարարու-

Թյունն զեկազարտ թյունը, կոյնտեսություններ չա-
մապատասխան կազմակերպությունների հատուկ ու-
շազրությունը հրավիրել սթանդակերու տեղերին բնա-
կելի և տնտեսական շենքերի ձևը, նախահաշիվը, նա-
խազմերը մշակելու գործում, ինչպես և միջոցներ ձևա-
տանել շինարարական նյութեր մատակարարելու:

Տ. Կոյնտեսությունների ապրանքայնության դար-
զացմանը աջակցելու և զրանց սպառողական սպասար-
կումները լավացնելու համար, Կոյնտակենտրոնները և
գյուղկոտղերացիայի կենտրոնական մարմինները՝
հիմնվելով տեղերում յեզած փորձի ուսումնասիրման
վրա, պետք և Յենտրոտոյուզի և սպառկոտղերացիայի
հանրապետական կենտրոնների հետ միասին սահմա-
նեն՝ մի կողմից կոյնտեսակենտրոնների և զրանց միու-
թյունների, իսկ մյուս կողմից սպառողական կոտղերա-
ցիայի կապի ձևերը (նկատի առնելով գյուղատնտես-
կոլեկտիվներին առավելագույն մատակարարելու ապա-
հովումը, առաջին հերթին կոմունաներում և արանջնե-
րում խանութներ կամ զրանց բաժանմունքների բա-
ցումը և ավելի լուսչար կոյնտեսություններում հանրա-
յին կենցաղի կազմակերպման ձևանորոշումների կիրա-
րումը, այն և՛ մասերներ, ճաշարաններ կազմակերպելն
և այլն):

III.

Անհրաժեշտ համարելով ամբողջելու և լավացնե-
լու կոյնտեսությունների կազմակերպչական զեկազար-
տությունը և ազրո-արտադրական սպասարկումը, Հա-
մագուծարը նպատակահարմար և գանում կոյնտեսութ-

թյունների միություններ կազմակերպելու բոլոր հան-
րապետություններում ու մարզերում և այն նահանգ-
ներում ու շրջաններում, ուր ակնհայտ դարգացել և
կոյնտեսության շարժումը, սրբանական կապ հաս-
տատելով գյուղատնտեսական կոտղերացիայի բոլոր
սիտեմների և հոգալին մարմինների հետ:

Գյուղատնտեսական կոլեկտիվների միություններ
կազմակերպելու հետ միասին, անհրաժեշտ և առաջնա-
կարգ խնդիր համարել բոլոր կոյնտեսությունները և
պարզ արտադրական միությունները գյուղկոտղերա-
ցիայի վարկային, մատակարարման և արտադրական
վաճառահանման սիտեմների մեջ ներդրավելը, և միա-
ժամանակ ազահսովել կոյնտեսություններին այդ
ձևերով սպասարկելն առաջին հերթին, ինչպես և ապա-
հովել միայնակ տնտեսությունների համեմատությամբ
ավելի արտոնյալ պայմաններով վարկավորման, վա-
ճառահանման, մատակարարման ու ազրոկույտուր-ար-
տադրական սպասարկումը:

Առանձին ուշադրություն պետք և դարձնել ուժե-
ղացնելու գյուղատնտեսական կոլեկտիվների կազմա-
կերպչական մասնակցությունն ու ազդեցությունը թե
վարչական մարմիններում և թե այդ սիտեմի բոլոր
սղակների լիազորների ժողովներում:

Կոյնտակենտրոնները և կազմակերպվող միու-
թյունների ուշադրությունը հրավիրել կոյնտեսութ-
յուններ և խմբակային միություններ կազմակերպե-
լու և զրանց գյուղատնտեսական ու տեխնիկական ու-
ժերով լավարարելու առթիվ: Խմբակային միություն-
ների հիմնական խնդիրը լինելու յե՝ ուժեղացնել կոլ-

անտես սթիլաններն աշխատանքներն ծրագրայնությանը, կազմակերպել արտադրական միջոցներն ամբողջով կերպով սպասարկելը, կազմակերպել տեխնիկական և ազրո-սղնությանը, ինչպես և միասին գյուղատնտեսական միջնակարգի վերամշակելու ձևերը կառուցելը, կեղծ-կորտնտեսությաններն պետք է շրջակա գյուղական բնակչության վրա ուժեղացնելու կորտնտեսությաններն կրթական ու տնտեսական արգելաթյանը:

Ստրատեգիան միությանները շտաբ և կորտնտեսությաններն մատակարարելու, վարկավորելու և արտադրանքը վաճառահանելու ինքնուրույն աշխատանքներ տանեն, սակայն պետք է աջակցել գյուղատնտեսացիայի հատուկ միությաններն միջոցով այդ աշխատանքը կատարելուն:

Կորտնտեսության շարժման կազմակերպումը և դեկալարությանը լավացնելու նպատակով, անհետաձգելի խնդիր է հանդիսանում սպրո-կազմակերպիչ մասնագետներն նոր կարգը ստարատելը: Համագումարը մոզջուսում և Համ. ԿԿ(ը) կենտկոմի ձևերով մի կորտնտեսության շինարարական գասրնթացներ բացելու, և հանձնարարում է Կորտնտեսություններին ձևը անել թուր միջոցները հետագայում նոր կարգեր ստարատելու համար: Այս աշխատանքը պետք է կատարվի կենտրոնական և տեղական գասրնթացների ցանց հիմնելու և կորտնտեսաշխատակիցներն ճիշտ բաշխման միջոցով:

Անհրաժեշտ համարել կորտնտեսությաններն դեկալար մարմիններն անձնական կարգի մարտիմոլ ամ-

բացումը և հատուկ ուշադրության դարձնել կենդանի կոնկրետ հրահանգում, նույնպես և տեղական կորտնտեսությաններն, աշխատանքներն վրա հսկողության սահմանելու գործին: Այդ նպատակով դեկալար մարմիններն մեջ մտցնել ստորին աշխատանքներում աչքի ընկած կորտնտեսավարներն, ստուգված ու ճանաչված կոտակրտնտեսաշխատակիցներն և հատարական գործիչ գյուղատնտեսներն:

Հիշատակելով կորտնտեսությաններն ազրո-արտադրական սպասարկման գործում հոգմարմիններն և կորտնտեսություններն ձևերով և ուժեղացումը և մասնավորապես անմիջականորեն կորտնտեսությաններն ծառայող գյուղատնտեսներն քանակի անձումը, Համագումարը միութենական հանրապետությաններն Հոգեոլկոմատներն և կորտնտեսություններն սուսադարում և կորտնտեսությաններն գյուղատնտեսական աշխատանքներն հետագա ուժեղացման և բարելավման խնդիրը:

Կորտնտեսության գյուղատնտեսական աշխատանքները պետք է համաձայնեցվեն հոգային մարմինների գյուղատնտեսական աշխատանքներն ծրագրների հետ և պետք է ընթանան հիշված մարմինների ընդհանուր դեկալարությամը, սակայն այնպես, վոր կորտնտեսության գյուղատնտեսական աշխատանքներն անմիջական և ամենորոյս դեկալարությանը տարվի կորտնտեսությաններն կողմից (կորտնտեսությանները, սեկցիաները, խմբակային միությանները և իրենք՝ կորտնտեսությանները):

Անհրաժեշտ է լավացնել մամուլի աշխատանքները

կոլոնտեսուիթյան շարժման վերաբերյալ: Պետական և կոոպերատիվ հրատարակչութիւնները պետք է կոլ-անտեսուիթյան շարժման վերաբերյալ տան մասնաշա-հան գրականութիւն և միջոցներ ձեռք առնեն այդ գրականութիւնն ավելի տարածելու համար: Գյուղա-ցիական և կոոպերատիվ թերթերը պետք է լայն կեր-պով լուսարանեն կոլոնտարժման փորձը: Անհրաժեշտ է միջոցներ ձեռք առնել «Կոլլեկտիվիստ» ամսագիրն ավելի տարածելու համար: Հատուկ ուշադրութիւն դարձնել հետամնաց ազգային հանրապետութիւնների մամուլի սպասարկման՝ նրանց հարազատ լեզվով:

Համադուժարն անհրաժեշտ է դանում 1928-29 թ. սկսած գյուղատնտեսական բարձրագույն դպրոցների, գյուղատնտես. և կոոպերատիվ տեխնիկումների, գյուղացիական յերիտասարդութիւն դպրոցները, ինչպես և սոցիալական դպրոցների ուսման ծրագրի մեջ մտցնելու խոչոր կոլլեկտիվ հողագործութիւն շինա-բարութիւն հարցի ուսումնասիրումը՝ հատուկ մշակ-ված ծրագրով:

Լուսավորութիւն ժողկոմատները պետք է վերա-նային գյուղատնտեսական դպրոցների ուսման ծրագրու-ները՝ գյուղատնտեսական կոլլեկտիվացման դասըն-թացները դպրոցներում ուժեղացնելու իմաստով: Գյուղ-ատնտեսական բարձրագույն դպրոցներին, և առաջին հերթին 1928-29 ուսումնական տարում Տիմիրյազեեի անվան գյուղատնտեսական ակադեմիային կից պետք է հիմնվեն կոլլեկտիվ հողագործութիւն բաժանումուք-ներ: Կոլլեկտիվացման հարցերի առթիվ դասատուների կողմ պատրաստելու համար, նախա-բարձրագույն

դպրոցների և նախաաեխնիկումների ուսման ծրագրերի մեջ պետք է մտցվեն կոլլեկտիվ հողագործութիւն դիւ-ցիպլիններ և ուսումնասիրող ինտիտուտներին կից հիմնվեն կոլլեկտիվ հողագործութիւն հատուկ սեկ-ցիաներ:

Ամենաշտապ կարգով և ավելի հաջողութիւնը կոլլեկտիվիստ—գյուղատնտեսներ պատրաստելու և վե-րապատրաստելու նպատակով, անհրաժեշտ է հատուկ միջոցներ հատկացնել գյուղատնտեսական բարձրագույն դպրոցների ուսանողների արտագրական պրակտիկայի համար, — այն ուսանողների, վորոնք խոչոր կոլլեկտիվ տնտեսութիւնների ապագա գյուղատնտես-կազմակեր-պիչներ են հանդիսանում:

Կոլոնտեսութիւնների յերիտասարդութիւնից կոլ-լեկտիվիստ գյուղատնտեսներ պատրաստելու նպատա-կով, համապատասխան տեղեր պահել բանֆակներում, գյուղատնտեսական տեխնիկումներում և այլ գյուղա-տնտեսական կրթական հիմնարկներում:

ԲԱՆԱԶԵՎ.

ԿՈՒՆՏՏԵՍՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐՈՒՄ ԱՇԽՍՏԱՆԻՔԻ ԿԱԶ-
ՄԱԿԵՐՊՄԱՆ ՅԵՎ ՎԱՐՁՆԵՐՄԱՆ ՁԵՎԵՐԻ ՄԱՍԻՆ

Ընկ. Ն. Յա. Կուզմինի ղեկուցման առթիվ

Կոլոնտեսութիւններում կոլեկտիվ աշխատանքի
Կրողմակերպումը հանդիսանում է կոլոնտաշինարարու-
թիւն ամենազովարին և զրա հետ միասին կարեւորա-

դու յն հարցերից մեկը: Այդ հարցի ճիշտ լուծումը
և կախված, ինչպիսի աշխատանքի արտադրողականու-
թյան բարձրացումը և տնտեսութեան յեկամուտի ա-
ճումը, նույնպիսի և տնտեսութեան անդամների կազմի
կաշտնութեանը:

Կոլեկտիվ աշխատանքի կազմակերպման գործնա-
կան ստուգումը ցույց տվեց, վոր գրա ճիշտ կազմա-
կերպման հիմնական սլաշմանը հանդիսանում է՝ աշ-
խատանքի վարձատրման աշխատի մի սխտեմ սահ-
մանելը, վորը նյութապես շահագրգիռ անդամներին
կոլեկտիվ տնտեսութեան դարգացման գործում:

Հախատար-սպատողական (ուտողների) սկզբունքով
աշխատանքի վարձատրման ձեը, ներկա սլաշմաննե-
րում հանդիսանում է անդամների աշխատանքի ար-
տադրողականութեան բարձրացման և ըստ ամբողջու-
թեան կոլեկտիվ տնտեսութեան դարգացման հիմնական
արգելքներից մեկը:

Այդ ստուգանով կոլեկտիվ աշխատանքի վորձը
թեըազրում է անհրաժեշտորեն ձեռնարկելու աշխ-
տար միջոցներին, վորոնք նրաստում են կոլտնտեսու-
թեաններում շուտախուշթ կերպով անցնելու աշխա-
տանքն ըստ նրա քանակի և վորակի վարձատրելու
ձեին:

Համազումարն անհրաժեշտ է համարում աշխա-
տախորական սպտման վարձատրութեանը սահմանե-
լու միջոցին, հաշվի առնել կոլեկտիվ աշխատանքի ա-
սանձնահատկութեանները, վորոնք բղխում են կոլ-
տնտեսութեաններում արտադրութեանը համաշխացված
լինելու ստտիճանից:

1. Գյուղատնտեսական կոմունաներում, արտել-
ներում և հողը համաշխորեն մշակող ընկերու-
թեաններում անհրաժեշտ է աշխատավարձը սահմա-
նել ըստ սպտված աշխատանքի քանակի և վորակի,
խրախուսելով գործավարձին անցնելը, հաշվի առնե-
լով աշխատիսին աշխ կամ աշխ ճյուղում կիրառելու ող-
տավեսութեանը և սահմանելով ըստ աշխատանքի ա-
ռանձին տեսակները արտադրանքի վարձատրութեան
նորմաներ:

2. Հողը համաշխորեն մշակող ընկերութեանները
անցած գյուղական տնտեսութեաններին շահագրգու-
լու նպատակով, անհրաժեշտ է աշխատանքի վարձա-
տրութեան կարգը սահմանելու միջոցին, յուրաքան-
չյուր անդամի համար աշխատանքին և կոլտնտեսու-
թեան յեկամուտին մասնակցելու վորոշ նորմա սպա-
հովել, վորի համար այդ միութեանների տարեկան
արտադրական ծրագրերի մեջ յուրաքանչյուր ընտա-
նիքի համար վորոշել բանվորական սրերի թիվը, նը-
կատի առնելով ուտողների թիվն ընտանիքում:

3. Կոլեկտիվ տնտեսութեան ուղիղ դարգացման և
տնդամների աշխատանքի արտադրողականութեան
բարձրացման հիմնական սլաշմաններից մեկը հանդի-
սանում է աշխատանքի վարձատրման շախը, սակաշն
աշխատանքի վարձատրման շախը պետք է լի ու լի
համապատասխանի կոլեկտիվ տնտեսութեան յեկա-
մուտների մեծութեան: Կոլտնտեսութեան արտադրա-
կան ծրագիրը և յեղի ու մուտքի նախահաշիվը կաղ-
մելիս անհրաժեշտ է, աշխատանքի վարձատրութեանը
բարձրացնելու հետ միասին սպահովել նաև սպտու-

քերի անդրայման վճարումը և կարեկալի միջոցների կուտակումը:

4. Անհրաժեշտ և տղամարդու և կնոջ հալատար աշխատանքի հավասար վարձատրություն սահմանել: Աշխատանքի գնահատման միջոցին, անհրաժեշտ և վերջին աշխատանքի բարձր վարձատրությունը (կտարը) գերազանցի ցածր վարձատրության վոչ ավել, քան յերկու անգամ: Այդ կարգից բացառություն և թույլատրվում միայն մտանուցեաների աշխատանքի վարձատրության նկատմամբ: Սույն կոյնտեսություններում, ուր գոյություն ունի աշխատանքի ավելի կատարելագործված բաժանում, թույլատրվում և քիչ ավելի մեծ տարբերություն մտցնել բարձր և ցածր աշխատավարձի միջև:

5. Կոյնտեսություններում անաշխատունակների և յերեխաների պահպանման համար անհրաժեշտ և տնտեսության յեկամուսներից մասահանում սահմանել. այդ նպատակի համար մասահանման շափր բարձրացնել գյուղատնտեսական կամուսաներում և արտերներում, ու ձգտել նրանց պահպանումն սպասովել ամբողջովին:

6. Անհրաժեշտ և վճարականոթն պայքարել կոլեկտիվ աշխատանքի հիմունքների ազավազման գեմ, վոր տեղի յե սնենում աշխատանքն ըստ գույքային վաղի կամ ավանդների շափի վարձատրելու ձևով:

Կոյնտեսությունների կողմից իրենց անդամներից ժամանակավորապես վերցված անհրաժեշտ արտադրական միջոցները վարձատրվում են հատուկ վր-

ճրով՝ գրանց սպասարձման արժեքի համաձայն, իսկ ավանդներին տրվում և տնտեսներ՝ ընդհանուր տնտեսության միջոցների հաշվին:

7. Անդամների հետ հաշիվ տեսնելու անտրտեմ լինելը, վորը գլխավորապես կապված և կոյնտեսությունների շրջանատրության միջոցների անբավարար լինելու, ինչպես և աշխատանքի վարձատրություն վճարումը կազմակերպել չկարողանալու հետ, — ցածրացնում և անդամների նյութական շահագրգռությունը և դրա հետ միասին լիջեցնում աշխատանքի արտադրողականություն, յեթե անգամ կոյնտեսությունում աշխատանքը վարձատրվում և ըստ նրա բանակի և վորակի: Այդ պատճառով անհրաժեշտ և անդամներին ի հաշիվ աշխատանքի վարձատրության գրամական և բնանութով ավանաներ վճարել:

Արտադրական ծրագրում հնարավոր սխալներից խուսափելու նպատակով, անհրաժեշտ և տարվա ընթացքում ավանաների շափր վորջին՝ յեղքի և մուտքի նախահաշիվում անդամների աշխատանքի վարձատրության համար նախատեսված Փոնդի 50-80%—ի սահմաններում: Անդամների հետ վերջնական հաշիվ և տեսնվում գործատնության տարվա վերջում:

8. Անհրաժեշտ և հատուկ ուշադրություն դարձնել բանվորական ուժի բաշխման կարգին, ծախված աշխատանքի հաշվառման և դրա վորակի վրա, աշխատանքի արդյունքների կանոնավոր հաշվառման, աշխատանքի պաշտպանության, — մանավանդ կանոնց ու անհավասանների նկատմամբ, և աշխատակիցներին

վորակի բարձրացման վրա: Այդ նպատակով անհրաժեշտ է՝

ա) կոլտնտեսութեաններում կատարել բանվորական ուժի բաշխում՝ կոլտնտեսութեան խորհրդի կողմից հաստատված ծրագրով:

բ) սոհամանել ծախսված աշխատանքի հաշվառում՝ ցուցակով:

գ) սոհամանել առանձին աշխատանքների գնահատում:

դ) հավասարապես ոգտագործել կանանց և տղամարդու աշխատանքը:

ե) անչափահասաների համար սոհամանել կրճատ բանվորական որ:

զ) ապահովել հղի կանանց ծննդաբերութեանից առաջ և հետո արձակուրդ տալը՝ նրանց համար միջին աշխատավարձ պահպանելով:

Թույլ չափով համայնացված կոլտնտեսութեաններում հիշված ձևերը պետք է կիրառվեն գրանց առանձնահատկութեանները հաշիւ առնելով և չարտք և հակադրվեն տնտեսութեան տնտեսական հարափորութեաններին:

9. Համայնացված տնտեսութեան զարգացման և ամրապնդման հետ միասին, անհրաժեշտ է միջոցներ ձեռք առնել անդամների աշխատանքի մասնագիտացման՝ նրանց տնտեսութեան վորոշ ճյուղերում աշխատելու համար ամրացնելու ճանապարհով:

Տնտեսութեան առանձին ճյուղերում աշխատանք-

ները ղեկավարելու համար պետք է առանձնացվեն հատուկ ղեկավարներ:

10. Կոլտնտեսութեաններում վարձու աշխատանքը կիրառվում է գլխավորապես մասնագետներին նկատմամբ (գյուղատնտեսներ, հաշվետարներ, դարբիններ և այլն): Սակայն առանձին կոլտնտեսութեաններում նկատվում է բանվորական ուժերի վարձման լայն կիրառման և շահագործման դեպքեր: Անհրաժեշտ է վճարահանապես պայքարել կոլեկտիվ աշխատանքի նման ազավազման դեմ, վորք տանում է գեղի կոլտնտեսութեանը կեղծ-կոլտնտեսութեան վերածվելու: Կոլտնտեսութեաններում վարձու բանվորական ուժի կիրառումը, վորպես կանոն, պետք է թույլատրվի կոլտնտեսութեան վորջանգամ մասնագետներին նկատմամբ: Միաժամանակ պետք է ձգտել մասնագետներին կոլտնտեսութեան անդամների շարքերը ներգրավելու: Վարձու բանվորական ուժի գործազրուցմը վորպես սարճկան սեզոնային բանվորներ, պետք է դադարեցվի իբրև կանոն: Վարձու բանվորական ուժի գործազրուցմը թույլատրելի միայն յետոն աշխատանքների շրջանում, յետե հնարավոր չե ալելայնել կոլտնտեսութեան անդամների կազմը:

11. Մի շարք կոլտնտեսութեաններում անդամների աշխատանքը չողտագործվելու հետևանքով, կորտնտեսութեաններին կյանքում կարևոր նշանակութեան ունի անդամների դրսի աշխատանքը: Անդամների ազատ աշխատանքը գրտում ոգտագործելը թույլատրվում է միայն անդամների բնդհանուր ժողովի կողմից սոհամանված պայմաններով: Ընդ վորում, գրտում

աշխատելու շրջանում այլ անդամները նյութական հարաբերությունները կրթանտեսությունների հետ վարչելում և կրթանտեսությունների հետ վարչելում համայնացված կրթանտեսություններում այլ հարցերը լուծվում են՝ հաշվի առնելով այլ կազմակերպությունների ասանձնահատկությունները :

12. Աշխատանքի կազմակերպման և վարձատրման գործը, վոր կապված և կրթանտեսություն ընդհանուր կազմակերպչական անտեսական գրություն հետ, — գծվարանում և հետևյալ պատճառներով .

ա) մեծ քանակություն վորք շափի կրթանտեսություններ լինելու ,
 բ) կրթանտեսությունները բավարար չափով արտադրական միջոցներով ապահովված չլինելու ,

գ) կրթիկախի անտեսության մեջ շրջանառություն միջոցների անբավարարություն ,

դ) անտեսությունը միակողմանի կազմակերպված լինելու (կրթանտեսությունների մեծ մասի գլխավոր ճյուղը հանդիսանում և զաշտավարությունը) ,

ե) անդամների բազաքական և կրթական ցածր մակարդակի և

զ) կրթանտեսություններում աշխատակիցների պատրաստի ակտիվի բացակայություն հետևանքով :

Աշխատանքը ճիշտ կազմակերպել և արտադրողականությունը ավելի բարձրացնել հնարավոր և խոշոր կրթանտեսություններում, ուր ավելի լրիվ են համայնացված արտադրական միջոցներն և անդամների աշխատանքը, ուր գորդուցած և անտեսությունը և գրա

ավելի ապրանքային ճյուղերը ճշտորեն համաձայնեցված են շրջանի անտեսական ու բնական սրայմաններին, ուր կազմակերպված են գյուղատնտեսական արտադրության միջերգների նախնական վերամշակման ձեռնարկություններ, սթանդակ ձեռնարկություններ և մտցված են արտադրություն նոր, կատարելագործված ձևեր (անտեսության մեքենայացում, բաղմագաշափ անցում, աշխանահերկ, սերմագոտում, բնտիր սերմերի ցանք, անասունների ճիշտ կերակրում, ինչպես և հանքային սպարարտանյութերի գործադրում, կուլտուրական ցեղ, բարդ կուլտուրաներ և այլն) :

13. Աշխատանքի կազմակերպման ձևերի գործնական ստուգումը ցույց տվեց, վոր կրթանտեսություններում աշխատանքի կազմակերպման թերությունները գլխավոր պատճառները մեկը հանդիսանում և արտեսությունն ասանց ծրագրի վարելը և աշխատանքների արդյունքի հաշվառման բացակայությունը : Այսուրինակ գրություն հետևանքը լինում և այն, վոր չեն դարգանում կրթանտեսությունները, նպատակահարմար ձևով չեն գործադրվում բարդ մեքենաներն ու այլ արտադրական միջոցները, ճիշտ չի սպտագործվում աշխատանքը և գրա հետևանքով իջնում և աշխատանքի արտադրողականությունն ու անտեսության յեկամուար :

Աշխատանքի ծրագրային կազմակերպումը և բաժանումը պետք և կիրառվի՝ ալըպիխն կատարելագես համաձայնեցնելով կրթանտեսության արտադրական և ֆինանսական ծրագրին և հաշվի առնելով կրթանտեսու-

թյան անդամների ու նրանց անդամների համար աշխատանքի իրական արդյունքները :

14. Կոլանտեսություններում աշխատավորական փոխհարարությունների կարգն ւսկելի ճիշտ կազմակերպելու նպատակով, անհրաժեշտ է հատուկ ուշադրութուն դարձնել կոլանտեսություններում կյանքի կուլտուր-կենցաղային պայմանները բարելավելուն : Մի շարք կոլանտեսություններում նկատվում է բնակարանային խիստ կրիզիս : Դեռ չեն զարգացել կուլտ-կրթական և հասարակական հիմնարկները (ճաշարաններ, ակումբներ, մուսուլներ, մանկատներ և այլն) : Այդորին առկա գրությունը կոլանտեսությունների կյանքում փոշմիայն չի ստեղծում լավագույն աշխատանքի պայմաններ, այլև յերբեմն կոլանտեսություններին դնում է ավելի վատ պայմանների մեջ՝ միայնակ դյուրացրական անտեսության համեմատությամբ : Այդ թերությունների վերացումը պահանջում է ուժեղացնել թե կոլանտեսության բնակարանային շինարարության յերկարատև վարկային ողնությունը և թե կենցաղի ու կրթական շինարարության բարելավման համար տարեկան յեկամուսները մասահանումը :

Կոլանտեսությունների համագումարի վորոշումների հիման վրա անհրաժեշտ է վերամշակել ըստ ձևի կոլանտեսությունների տիպիկ կանոնադրություններն ու ներքին կարգին վերաբերող կանոնները, և 1928-29 թ. կամպանիա տանել, — կոլանտեսության անդամների ինքնադրժանեյության և կամավոր ցանկության հիման վրա՝ անցնելու աշխատանքի կազմակերպման ճիշտ ձևին, ուժեղացնելու անտեսության համար

նացման աստիճանը, ամբացնելու այն և բարելավելու կոլանտեսությունների ներքին կարգը :

16. Անհրաժեշտ է առաջադրել հետագայում կոլանտեսությունների աշխատանքների կազմակերպման և կենցաղի հարցերի ուսումնասիրման խնդիրը : Աշխատանքի վիտական կազմակերպումը կիրառելու նպատակով, անհրաժեշտ է գործի ընել Հոգեփոխմաստների փորձակայաններին, և գիտական-ուսումնասիրական ինստիտուտներում, կոլանտեսություններում սխտեմատիկ ուսումնասիրման յենթարկել այդ հարցը : Հիշած հարցերի ուսումնասիրական աշխատանքները պետք է հիմնվեն լավագույն կոլանտեսությունների փորձի հաշվառման վրա և այդ գեկավարությունը պետք է կենտրոնացվի կոլանտեկնարոնում :

17. Հաջվի առնելով, վոր կուլեկտիվ աշխատանքի կազմակերպման և կենցաղային հարցերը հանգիսանում են դժվարագույն հարցերից մեկը, վորն առաջադրվում է գյուղացիական անտեսություններին՝ նրանց խոշոր կուլեկտիվ անտեսության մեջ միավորելու միջոցին, անհրաժեշտ է միջոցներ ձեռք առնել այդ հարցերը լայնորեն լուսարանելու լրագրերում, հատուկ գլուգոյքներում, ինչպես և կոլանտեսությունների փորձն ու նախաձեռնները գյուղացիների ժողովներում քննելու միջոցով :

ԲԱՆԱԶԻՎ

ՏՆՏԵՍՈՒԹՅԱՆ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՄԱՆ ԱՌԱՋԻԿԱ ԽՆԴԻՐՆԵՐԻ ՅԵՎ ԿՈԼՏԵՏԵՍՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐՈՒՄ ՀԱՄԱՅՆԱՅՎԱԾ ՄԻՋՈՑՆԵՐԻ ԿՈՒՏԱԿՄԱՆ ՁԵՎԵՐԻ ՄԱՍԻՆ

ԲՆԿ. Ն. Ս. Վլուսովի գեկուցման առքիվ

Կուլեկտիվ անտեսություններն իրենց հիմնական

մասայով զեռ չեն հասել խոշոր համայնացված տնտես-
ությունները՝ աստիճանին, և միայն գտնվում են այդ
ճանապարհին: Թեև խոշոր առավելություններ ունեն
մանր միայնակ տնտեսությունների հանդեպ: Այդ նույն
միջոցին, կոլտնտեսությունների շինարարության փոր-
ձը ցույց է տալիս, վոր թե վերջան խոշոր և կոլլեկտիվ
տնտեսությունը, նույնքան բարձր է նրանում յեկա-
մուտի աճումը և համայնացված միջոցների կուտակու-
մը: Այդ պատճառով անհրաժեշտ է վճռական կուրս
վերցնել կոլտնտեսությունների խոշորացման համար:
Կոլտնտեսությունների խոշորացման ամենալիտավոր
ինդիկներն առաջիկա շրջանում լինելու յեն.

- ա) հողի տարածության մեծացումը,
- բ) գյուղատնտեսական արտադրության պրոցեսների
խոշոր մեքենայացում (խոշոր գյուղատնտեսական մե-
քենաներ և ձեռնարկություններ),
- գ) կոլտնտեսության միջոցների համայնացված
ֆոնդի ընդարձակում,
- դ) կոլտնտեսություններում նոր անգամներ ներ-
գրավելը.
- յե) մանր կոլտնտեսությունների միաձուլումը և
կոլտնտեսությունները խմբակները մեծ միավորելը,
- զ) կոլտնտեսություններում գյուղատնտեսական
արգելանքների կամ բինատներ (միություններ)
կազմակերպելը:

1. ԳՅՈՒՂԱՏՆՏԵՍԱԿԱՆ ԿՈՂԼԵԿՏԻՎՆԵՐԻ ՏՆՏԵՍՈՒ-
ԹՅԱՆ ՈՒՂՂՈՒԹՅԱՆ ՄԱՍԻՆ

Որոշոր կոլլեկտիվ տնտեսությունների կազմակեր-

պումն պետք է տանել գյուղական տնտեսության ավե-
լի ապրանքային ճյուղերի զարգացման գծով, կորտր-
տեսությունների մասնագիտացման համար լավագույն
պայմաններ ստեղծելով:

Կոլտնտեսությունների շինարարությունը հենց
պետք է ճշտությամբ համաձայնեցնել տվյալ շրջանի
պայմաններին, հիմնականապես վորոշելով կոլտնտե-
սության ուղղությունն ու տեսակը: (հացարույսերի,
անանարուծական, հատուկ կուլտուրաների և այլն):
Մասնավորապես, կոլլեկտիվ տնտեսության առանձին
ճյուղերի կազմակերպման միջոցին, պետք է առաջ-
նորդվել հետևյալով.

1. Կոլտնտեսություններում գաշտավարությունը
պետք է վերահասուցել այնպես, վոր հացարույսերի
մշակության շրջաններում ապահովվի ավելի ապրան-
քային հացարույսերի կուլտուրաների մաքսիմալ զար-
գացումը: Դրտ հետ միասին, ապրանքային հացարույ-
սերի արտադրանքի զարգացումը պետք է ճշտությամբ
կազակցվի տեխնիկական և հատուկ կուլտուրաների
զարգացման, կոլտնտեսության ամբողջ պահեստի բան-
վորական ուժերի ծրագրված և ամենաշահավետ ու-
սագործմամբ:

2. Հաշվի առնելով, վոր անանարուծությունը և
կոլտնտեսությունների այլ հատուկ ճյուղերն իրենց վոր-
լրիվ համայնացումով հանդերձ, առ այժմ գերազան-
ցապես սպառողական բնույթ են կրում, անհրաժեշտ է
հատուկ ճյուղեր կազմակերպել ԽՍՀՄ այն շրջաննե-
րում, ուր այդպիսիները կարող են հաջողությամբ ապ-

բանքային ճյուղեր դառնալ և խոչոր արտադրության ստեղծելու գծով ընթանալ: Այսպիսով, անհրաժեշտ է կազմակերպել համաշնացված խոչոր կաթնարտադրական կամ փոշխարարուծական ճյուղեր, կազմակերպել արդյունարերական ալգեկործություն կամ բանջարաբուծություն, խոչոր խաղողանցներ և այլն, կոլանտեսության անդամների աշխատանքն այլ ճյուղերում ափելի լրելի և միանականորեն ոգտագործելով:

3. Արդյունարերական ձեռնարկությունները ճիշտ կազմակերպելու և ոգտագործելու նպատակով, անհրաժեշտ է հիշվածները զարգացնել գլխավորապես խոչոր կոլանտեսություններում, ոգտագործելով սեփական արտադրության, նույնպես և շրջակա բնակչության հում նյութը: Ձեռնարկությունների ոգտագործմանը պետք է պայմանագրային հիմունքներով մասնակից զարձնել մտտակա կոլանտեսություններն ու գյուղատնտեսական կոոպերատիվները, ինչպես և առանձին գյուղացիական տնտեսությունները:

4. Կոլանտեսության առանձին ճյուղերի համակցումը պետք է այնպես լինի, վորպեսզի դրանց մեջ անջատում տեղի չունենա: Անհրաժեշտ է, վոր մեկ ճյուղը լրացնի մյուսին: Դրան համապատասխան, պետք է բոս ճյուղերի միախառնել արտադրական միջոցներն ու բանվորական ուժը, տնտեսության մեջ մշտական շրջանառության միջոցների գոյությունը նախատեսելով:

II «ԿԱՊԻՏԱԼՆԵՐԻ» ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒՄԸ ՅԵՎ ԿՈՒՏԱԿՈՒՄԸ

1. Կոլանտեսություններում «կապիտալների» վոխ-

հարաբերությունը պետք է կառուցել ճշտորեն նախատեսված ծրագրով, հաշվի առնելով կոլանտեսությաններին ձևերն ու տնտեսության ուղղությունը. բոս վորում.—

ա) հիմնական և շրջանառության միջոցների վոխհարաբերությունը պետք է նախատեսնի բավարար չափով տնտեսության մեջ շրջանառության միջոցների մշտական գոյությունը, առանձնապես գարնանաամառային շրջանում.—ինչպես կոլանտեսության մեջ իրեն սեփական շրջանառության միջոցներ ստեղծելու միջոցով, նույնպես և կարճատև վարկի սպնությամբ.

բ) հիմնական միջոցների և շենքերի, անասունների և ինվենտարի վոխհարաբերությունը պետք է համապատասխանի տնտեսության ուղղությանը.

գ) սեփական միջոցների համակցումը վոխառնական միջոցների հետ պետք է այնպես լինի, վորպեսզի ապահովվի բոլոր ձևերի կոլանտեսությունների համաշնացված տնտեսության նորմալ զարգացումը, ինչպես և առաջին տարիներում հնարավորություն ընձեռնի չքավորության՝ կայուն կոլլեկտիվ տնտեսություն վարելու, աստիճանաբար վոխառնված միջոցներն իրենով վոխարինելու, սակայն այն հաշվով, վորպեսզի հետագա վարկավորումը ապահովի համաշնացված տնտեսության կանոնավոր զարգացումը:

2. Նկատի առնելով՝ տնտեսությունը ճիշտ վարելու գործում ամբարտիպացիոն Փոնդ ստեղծելու հակայական նշանակությունը և պարզելով, վոր այդպիսին գոյություն չունի կոլանտեսությունների խոչոր մասի

մեջ, անհրաժեշտ համարել յուրաքանչյուր տարի այդպիսի Փոնդ ստեղծելու բոլոր ձևերի կոյնտեսություններում, ինչպես պետական դուլքերի, նույնպես և կոյնտեսության արտադրության սեփական միջոցների նկատմամբ:

3. Հիշատակելով, զոր կոյնտեսությունների մեծ մասում, մանավանդ դրանց ավելի պարզ տեսակներում, մինչև որս կապիտալների կուտակման և դրանց ստորաբաժանման համար սահմանված սխտեմ գոյություն չունի, — հանձնարարել Համաժխտելիական Սորհրդի նախագահության մշակել կապիտալների նամենկլատուրա և այդպիսին՝ վարպես միաձև Ս.Ս.Հ. Միության բոլոր կոյնտեսությունների համար, հանձնարարել առանձին հանրապետություններին:

4. Կոյնտեսությունների մեծ մասը կանգնած և իր անտեսական և կուլտուրական բազայի բնագարձակման և կուտակման ուղու վրա: Կոյնտեսություններում այդ կուտակումը մի գեպքում նպատակ ունի ստեղծելու համայնացված արժեքներ, իսկ մյուս գեպքում դա մեծացնում և կոյնտեսության միջոցների անհատական մասը, ամրացնելով անդամների առանձին անտեսությունները:

Յեղևելով դրանից և աչքի տալ ունենալով, թե վորքան բարձր և կոլեկտիվ անտեսությունը, վորքան բարձր և կոյնտեսության ձևը, այնքան մեծ պետք է լինի դրանում և կուտակումը, — անհրաժեշտ և կոլեկտիվ անտեսությունների կուտակումները ուղղել դրանց ամրապնդման, արտադրական միջոցները և՛ ավելի հա-

մայնացման և կոյնտեսություններում պարանքային ու հատուկ ճյուղերի զարգացման, կոյնտեսությունների մասնագիտացման համար ավելի նպաստավոր պայմաններ ստեղծելով:

III ՀԱՄԱՅՆԱՅՎԱԾ ՄԻՋՈՅՆԵՐԻ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒՄԸ

Կոլեկտիվ անտեսության միջոցներն արտադրողականորեն ուղտադորձելու, համայնացման աճումն ապահովելու, ավելի բարձր յեկամուտ ստանալու և թե այդ յեկամուտը նպատակահարմար բաշխելու համար, անհրաժեշտ և ձգտել առանձին անդամներին պատկանող արտադրական միջոցներն ամբողջովին համայնացված Փոնդի մեջ կլանելուն և անտեսության բոլոր ճյուղերում աշխատանքը համայնացնելուն:

Այդ նպատակով, կոյնտեսություններում համայնացված միջոցների ստեղծումը պետք է հետևյալ կարգով տարվի.

ա) Կոմունաներում համայնացված Փոնդը պետք է պարունակի իր մեջ անտեսության բոլոր արտադրական միջոցները և տարեկան յեկամուտն ամբողջապես: Առանձին անդամների կուտակումը պետք է կանոնավորել այնպես, զորպեսզի չխրախուսել կոյնտեսությունից հեռանալու և անհատական անտեսություն կազմելու հնարավորությունը:

բ) Արտելներում և բնիկրոթյուններում անհրաժեշտ և համայնացված միջոցները անհատականներին հետ համակցել այնպես, զոր արտադրական միջոցների մեծ մասը, ինչպես և մաքուր յեկամուտի մնացորդները գնան կոլեկտիվի համայնացված Փոնդին:

Համագումարը հանձնարարում է կոլանտեսու-
թյունների Համամիութենական Խորհրդին մշակել հե-
ռոպոլ անդամներին նրանց անհատական կուտակում-
ները և ըստ անձնական հաշիվների ավանդները վերա-
դարձնելու կարգի վերարերյալ համապատասխան կա-
նոնադրութեան՝ այն հաշիվով, վորպեսզի այդ վճարում-
ները չխախտն անտեսութեան նորմալ վարումը:

2. Նկատի ունենալով, վոր ամենից լրիվ կերպով
համայնացվում են ավելի բարդ ու թանկարժեք մեքե-
նաները, ինչպիսիք են արակտորը, կալսիչները և այլն,
իսկ ավելի քիչ չափով՝ փոքր մեքենաները, անհրա-
ժեշտ է ընդարձակել, առանձնապես ավելի պարզ ձևի
կոլանտեսություններում և արտադրական միություն-
ներում տրակտորներն ու դյուզատնտեսական բարդ
մեքենաներն ուժեղ կերպով արժատափորելու միջոց-
ները:

3. Կոլանտեսություններում ավելի մեծ չափով
համայնացված միջոցների կուտակման պայմաններ
ստեղծելու և կոլեկտիվ տնտեսութեան զարգացման
հետ միասին կոլանտեսություն մտնող չքավորութեան
չահերը ապահովելու համար, անհրաժեշտ է.

ա) Մեծացնել փայտավանդակների չափն այն հաշիվով,
վորպեսզի դրանք միանգամայն բավարար լինեն հա-
մայնացված տնտեսություն վարելու դորձը սկսելու
համար: Սակայն փայտավանդակների այդ ավելացումը
չպետք է արգելք հանդիսանա չքավորութեան կոլանտե-
սությունների մեջ մտնելուն: Զքավորութեան չահերն,
ինչպես և կոլանտեսություններ մտնողների հալասա-

րագորությունն ապահովելու նպատակով, անհրաժեշտ
է չքավորութեան համար փայտավանդակների մուծման
յերկարտե ժամկետ սահմանել (մինչև 10 տարի) և
այդ փայտավանդակները ծածկել այդպիսի անդամներին
կոլանտեսութեան պատասխանատվութեամբ դյուզա-
տնտեսական սխտեմի վարկավորման հաշիվն:

Մուծված փայտից դուրս յեղած միջոցների մնա-
ցորդները պետք է մնան կոլանտեսություններում վոր-
պես ավանդներ: Տնտեսութեան յեկամուտները բաշ-
խելու միջոցին, ավանդների համար վորչ մի առավելու-
թյուն և վճար (բացի տոկոսներից) չի տրվում:

բ) Պետական և կոոպերատիվ մարմիններից կոլ-
անտեսությունների կողմից ստացվող վարկերը պետք է
ծախսվեն համայնացված տնտեսութեան զարգացման
համար: Կոլանտեսություններին վարկավորելու դեպ-
քում, բանկերը պետք է հաշվի առնեն անրաժանելի
Փոնդերի դյուզությունը, առավելություն տալով այն
կոլանտեսություններին, վորոնք անրաժանելի Փոնդերի
խոշոր կուտակումներ ունեն:

գ) Համայնացված տնտեսութեան ամորտիզացիան
Փոնդը պետք է ծախսվի բացառապես համայնացված
արտադրական միջոցներ ձեռք բերելու համար:

IV ԱՆԲԱԺԱՆԵԼԻ ՖՈՆԴԵՐԻ ՄԱՍԻՆ.

Համայնացված խոշոր դյուզատնտեսական ձեռ-
նարկությունների սոցիալիստական տարրերի կանոնա-
վոր և մշտական զարգացումն ապահովելու, կոլանտե-
սութեան յեկամուտն ու աշխատանքի արտադրողակա-

նությունը բարձրացնելու նպատակով, անհրաժեշտ է նյութական կայուն հիմք ստեղծել կոլտնտեսությունների համար: Գրա կապակցութեամբ, առանձին կարևորութեան է ստանում կոլտնտեսություններում անբաժանելի ֆոնդեր («կապիտալներ») ստեղծելը:

Կոլտնտեսությունում անբաժանելի ֆոնդեր հիմնելու միջոցին, անհրաժեշտ է առաջնորդվել հետևյալով.

1. Անբաժանելի ֆոնդերի հիմնումը պետք է կատարվի.—

ա) պետական գյուքերից, վարոնք մշտական աշխատավորական սպասարկման համար հանձնված են կոլտնտեսութեան,

բ) յուրքանչյուր սարվա յեկամուսներից և

գ) անվերադարձ վճարումներից ու այլ մուծումներից:

Նկատի ունենալով, վար անբաժանելի ֆոնդեր հիմնելու և կուտակման հարցի առթիվ գոյություն ունեն մի շարք միջոցներ ու ձևեր, այն է՝ մասսհանումները քնդհանուր յեկամաից, սլալմանական—մարուր, գուտ յեկամուտից և այլն,—համազումարը հանձնարարում է կոլտնտեսությունների Համամիութենական կորհրդին այդ հարցը մշակել այն հաշվով, վարպետի հաշվետու կամպանիայի սկզբին կոլտնտեսություններում վերամշակված լինի անբաժանելի ֆոնդերի կազմակերպման միջոցների և սպրյուրների մասին կանոնադրությունը:

2. Անբաժանելի ֆոնդին մասսհանման չափը

պետք է բարձր լինի այնքան, վորքան բարձր է կոլտնտեսութեան յեկամուտը և վարքան լրիվ է կենտարործված համայնացումը: Անբաժանելի ֆոնդին մասսհանման չափը և դրա աճումը վորպես կանոն, պետք է դերադանցի կուլտնտեսութեան անդամների անձնական հաշիվներով անհատական կուտակման աճումին:

3. Անհրաժեշտ է, վոր անբաժանելի ֆոնդի հիմնումն ամբացվի իրավականորեն և այդ մասին հիշատակվի բոլոր ձևերի կոլտնտեսությունների կանոնադրությունների մեջ: Այդու հանդերձ, անբաժանելի ֆոնդերի վերաբերյալ կետերը չպետք է փոփոխվի հոգուտ անբաժանելի ֆոնդը բաժանելի դարձնելու հարավորութեան:

4. Անբաժանելի ֆոնդը կարող է մասնակցել կոլտնտեսությունների բոլոր գործառքներին, սակայն անհրաժեշտ է հանձնարարել այդ ֆոնդը գլխավորապես հիմնական «կապիտալներին» մեջ գնելու:

5. Անբաժանելի ֆոնդն յեկամաի չէ անդամների միջև բաժանելուն և անձեռնմխելի յե հանդիսանում սլարաքերի սլահանջները քննելու, անդամ կոլտնտեսութեան լիկվիդացիայի միջոցին, և այդպիսին վերջին պեղքում հանձնվում է համապատասխան կոլտնտեսությունների միութեան՝ նոր կոլտնտեսություններ կազմակերպելու կամ յեղածներն ուժեղացնելու համար:

ՎՈՐՈՇՈՒՄ

ԳՅՈՒՂԱՏՆՏԵՍԱԿԱՆ ԿՈՂԵՎՏԻՎՆԵՐԻ ՀԱՄԱՄԻՈՒ-
ԹԵՆԱԿԱՆ ԽՈՐՀՐԴԻ ԱՇԽԱՏԱՆՔՆԵՐԻ ՅԵՎ ԿՈՂՏՆ-
ՏԵՍՇԱՐԺՄԱՆ ՀԱՄԱՄԻՈՒԹԵՆԱԿԱՆ ՄԱՐՄԻՆՆԵՐ
ԿԱԶՄԱԿԵՐՊԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ

Ընկ. Ա. Ա. Բիցենկոյի գեկուցման առթիվ

Ըսելով ընկ. Ա. Ա. Բիցենկոյի գեկուցումը Կոլ-
տնտեսությունների Համաժողովենական Խորհրդի կա-
տարած աշխատանքների մասին, Համագումարը Հա-
մաժողովենական Խորհրդի աշխատանքները գանում և
բավարար:

ՎՈՐՈՇՈՒՄ

ԿՈՂՏՆՏԵՍՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՇԱՐԺՄԱՆ ՀԱՄԱՄԻՈՒ-
ԹԵՆԱԿԱՆ ՄԱՐՄԻՆՆԵՐ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ

Համագումարը հաստատում է հետևյալ կանոնները՝

1. Կոլտնտեսությունների Համաժողովենական
միությունների խնդիրների մեջ մտնում են.

ա) ԽՍՀՄ. կոլտնտեսությունների շինարարության
սկզբունքային հարցերի լուծումը, ղեկավարող կանո-
նների մշակումը և ընդհանուր ղեկավարությունը՝ կոլ-
տնտեսությունների շինարարության գործնական ձեռ-
նարկումների կիրառումով.

բ) գաղնակցային հանրապետությունների կոլ-
տնտեսականորոնների աշխատանքների հաշվառումը և
գրանց մեջն փորձի փոխանակմանն աջակցելը.

գ) գյուղական տնտեսությունների կոլեկտիվաց-
ման, կոլտնտեսությունների վարկավորման համա-
միութենական ծրագիր կազմելուն, ինչպես և այն մի-
ջոցների բաշխման մասնակցելը, վորոնք հատկացվում
են ԽՍՀՄ պետությունների կամ վարկային սխեմի գծով:

դ) ներկայացուցչությունը՝ միութենական գեկու-
վար պլանային և կանոնավորող մարմիններում.

ե) ԽՍՀՄ կոլտնտեսարժան ուսումնասիրություն-
ներ, գիտական-հետազոտական աշխատանքները ղնելը և
համագումարային գրականություն հրատարակումը.

2. Գյուղատնտեսական կոլեկտիվների Համամիու-
թենական միության կառավարող մարմին-
ները հանդիսանում են՝ Գյուղատնտեսական կոլեկտիվ-
ների Համամիութենական Համագումարը, Խորհուրդը
և Խորհրդի նախագահությունը:

3. Գյուղատնտեսական կոլեկտիվների Համագու-
մարները տեղի յն ունենում յերկու տարին մեկ ան-
գամ՝ Համամիութենական Խորհրդի վորոշմամբ:

4. Կոլտնտեսությունների Համամիութենական Հա-
մագումարի պատգամավորների ընդհանուր թիվը, ներ-
կայացուցչության նորման և ընտրությունների կարգը
վորոշվում և Համամիութենական Խորհրդի կողմից.

5. Համամիութենական Խորհուրդն ընտրվում է
կոլտնտեսությունների Համամիութենական Համագու-
մարի կողմից սահմանվող քանակությամբ, ըստ վորում
այդ քանակության մեկ յերրորդ մասից վոչ պակասը
պետք է կոլտնտեսությունների ներկայացուցիչները
լինեն:

6. Խորհրդի կազմում պետք է սպասովվի բոլոր
հանրապետական կենտրոնների ներկայացուցչությունը,
յուրաքանչյուր հանրապետության իրավունք վերապա-
հելով, Կոլտնտեսությունների հանրապետական Խոր-
հրդի վորոշման համաձայն իր ներկայացուցիչներին
հետ կանչելու կամ փոխարինելու համար:

7. Կոլտնտեսությունների Համամիութենական

Պորճուրդը նստաչըջանի յե հրապիրվում վոչ չուա, քան սարեկան յերկու անդամ: Պորճուրդի նստաչըջանների միջանկյալ ժամանակամիջոցում աշխատում և Պորճուրդի կողմից բնարված Նախագահությունը:

Ց. Գյուղատնտեսական կոլեկտիվները Համամիութենական Պորճուրդն իր վրա դրված պարտականությունները կատարում և հետևյալ ճանապարհով.

ա) Պորճուրդի պրինցիպում իրենց գործունեություն մասին հանրապետական Կորմակենարանների գեկուցումներն յսելու:

բ) Գյուղկոլեկտիվների հանրապետական Համագումարներում Համամիութենական Պորճուրդի գործունեության մասին գեկուցում յսելու:

գ) Կոլտնտեսությունների Համամիութենական Պորճուրդին հանրապետությունների կոլտնտեսությունների գրություն և շինարարություն մասին հաշվառություններ, աշխատանքների ծրագրեր ու նյութեր ներկայացնելու և

դ) գիտական-հետազոտական աշխատանքները գրելու, կոլտնտեսարժման հարցերը մամուլում յուսուրանելու, ամսագրեր, գիտական աշխատություններ հրատարակելու միջոցով և այլն:

ՎՈՐՈՇՈՒՄ

ԿՈՒՏԱՏԵՍՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՀԱՄԱՄԻՈՒԹԵՆԱԿԱՆ ՄԻՅԱՆԱԿԱՐԱՇՈՒԹՅԱՆ ԱՐԴՅՈՒՆՔՆԵՐԻ ՄԱՍԻՆ

ՐԱԿ. Ա. Ա. Բիցինկոյի արած հաղորդագրության արքիվ

Համագումարի կողմից հետևյալ ցանկություններն են բնութագրված.

1. Պարզեատրված կոլտնտեսություններն արտագրողականություն տեսակետից վերածել վորճուցուցողական կոլտնտեսությունների:

2. Արտադրություն լրիվ համայնացում ունեցող պարզեատրված կոլտնտեսությունները, վորճուր ունեն հասարակական հիմնարկներ՝ ճաշարաններ, լիսցատներ, մանկատներ, մսուրներ և այլն հիմնելու բույր տվյալները, — կողմակերպել վորպես ցուցադրականներ, դրա համար աջակցելով նրանց շինություններ կառուցելու գործում:

3. Հաշվի առնել լավագույն կոլտնտեսությունների շինարարություն վորճը և ավելի վորճված կողմակերպիչներին նոր կոլտնտեսություններ կողմակերպելու աշխատանքին լծել:

ՎՈՐՈՇՈՒՄ

«ՄԵՔԵՆԱՆ ԳՅՈՒԳՈՒՄ» ԱՄՍԱԳԻՐ ՀՐԱՏԱՐԱԿԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ

Համագումարը հետևյալ վորճումն բնութագրեց. Կողջունել «Մեքենան Գյուղում» ամսագրի հրատարակությունը, անհրաժեշտ համարել աշխատակցելու ամսագրին այն կոլտնտեսա-աշխատակիցներին, վորճուր կողմում են կոլտնտեսությունների տնտեսության մեքենայացման հետ: Զանկություն հայտնել վոր «Մեքենան Գյուղում» ամսագիրը ունեցող կողմերը, յորպես իրենց, յորպես իրենց ունեցող կողմերը, յորպես իրենց և այլ կոլտնտեսություններում:

ՀԱՄԱԳՈՒՄԱԲՈՒՄ ԸՆԴՈՒՆՎԱԾ ՎՈՐՈՇՈՒՄՆԵՐԸ

1. Բանաձև՝ ԽՍՀՄ միջազգային և ներքին դրու-
թյան մասին, ԽՍՀՄ Կենտրոնական Նախագահ
Մ. Ի. Կալինինի զեկուցման առթիվ 3
2. Բանաձև՝ Կոլանտեսությունների շարժման Կեր-
թական խնդիրների մասին, ընկ. Գ. Ն. Կամինսկու
և Յա. Ա. Յակովլևի զեկուցման առթիվ 5
3. Բանաձև՝ Կոլանտեսություններում աշխատանքի
կազմակերպման և վարձատրության մասին, ընկ.
Ն. Յա. Կուզմինի զեկուցման առթիվ 31
4. Բանաձև՝ անտեսության կազմակերպման առաջի-
կա խնդիրների և կոլանտեսություններում կապի-
տալների կուտակման ձևերի մասին, ընկ. Ն. Ս.
Վլասովի զեկուցման առթիվ 41
5. Վորոշում Գյուլգասնտեսական Կոլեկտիվների Հա-
մամիութենական Խորհրդի կատարած աշխա-
տանքների և Կոլանտեսարժման Համամիութենա-
կան մարմիններ կազմակերպելու մասին, ընկ.
Ա. Ա. Բիցենկոյի զեկուցման առթիվ 52
6. Կոլանտեսությունների Համամիութենական Հա-
մագումարի գանազան վորոշումները 54

30. 476

ՏՐՎՈՒՄ Ե ԶՐԻ

338.14

9-68